

statsrådet. Kongen var jo ikke medlem af statsrådet i 1849, men som led i det demokratiske tilbagetog meddelte Frederik VII bare ved en forordning, at nu ville han så sidde i statsrådet for bordenden, og det gjorde han. På den måde kunne man godt lave grundlovsændring dengang. Men jeg slås for, vi slås for, at Venstres mærkesag fra dengang bliver opfyldt på den måde, at vi får monarken ud af statsrådet.

Så er der selvfølgelig spørgsmålet om Færøernes og Grønlands selvstyre, som jo også bør markeres klarere.

På den måde er der en række bestemmelser, som vi mener burde ændres i grundloven. Det, som vi nu har at gøre med her, er jo så, at vi har en opposition til venstre for regeringen, som består af ganske mange, og på den måde er det jo sådan set lidt nyt for mig at stå her efter at have fremsat nogle forslag, som har så megen tilslutning.

Det har jeg jo aldrig oplevet før. I den forbindelse kan jeg ikke helt lade være med at citere det, som statsministerens forgænger, nemlig en anden statsminister, sagde til mig, sidste gang jeg stod på talerstolen med et forslag. Den daværende statsminister sagde, at der var tre grunde til, at man ikke kunne sige ja. Jeg tænker, at den nuværende statsminister har kigget den gamle statsminister i teksten, eller også er der nogle andre, der har vist ham den.

Men tre grunde: For det første at der skulle være påkrævende samfundsmæssige behov for at ændre grundloven. For det andet at der skulle være helt konkrete ændringsforslag, som kunne samle et meget bredt flertal i Folketinget. Og så for det tredje at befolkningen med et overvældende flertal giver sin tilslutning til det.

Jeg er så begejstret i dag, for uanset der ikke er sket så meget på det her felt, så er der nu en samlet opposition til venstre for regeringen, som forhåbentlig og sandsynligvis kan mønstre et flertal efter valget, og derfor kan vi også som ekstra sidegevinst i den forbindelse få en ny grundlov.

Jeg har det også sådan, at man – og jeg ved, det står skrevet et sted – jo skal glædes mere over den ene, der omvender sig, end over alle de andre, der i forvejen var omvendt. Derfor er jeg glad for, at der nu i Folketinget er noget, der næsten nærmer sig et flertal, selv om man ikke skal tage forskud på noget på grundlag af opinionsmålinger.

Hvordan vi så kommer videre? Jeg synes jo, man skal have et åbent sind i forhold til det. Om

det er en kommission af politikere her i Folketinget eller et konvent, er ikke det afgørende. Det afgørende er, at vi kommer videre. Jeg håber bare, hvis det bliver Det Radikale Venstres konvent, at der også må være nogle politikere med, for jeg ville være ked af, at vi ikke skulle være der.

Kl. 17.05

(Kort bemærkning).

Jesper Langballe (DF):

Jeg tror nu ikke, hr. Aage Frandsen skal glæde sig for tidligt. Der er en vis historisk erfaring for, at oppositioner, der brænder for grundlovsændringer, fuldstændig mister interessen, når de kommer i regering.

Jeg vil sige til hr. Aage Frandsen, at det godt kan være, at hr. Aage Frandsen i sin afsky for konger og for monarkisk styreform er uden for pædagogisk rækkevidde, og det kan også godt være, at der er for langt mellem os, til at vi kan diskutere spørgsmålet; men jeg vil nu alligevel forsøge at spørge, når hr. Aage Frandsen siger, at det ikke er tidssvarende, at vi har en indskrænket monarkisk styreform: Hvem sætter det tidsvarende?

Forholdet er jo det, at der jo ikke er sådan en virkelighed, der bevæger sig med tiden, og så skal grundloven følge med. Forholdet er jo det modsatte. Hvorfor er kongen statsoverhoved? Det er han, fordi det står i grundloven. Det er grundloven, der simpelt hen bestemmer, definerer, sætter virkeligheden.

Der vil jeg så gerne spørge hr. Aage Frandsen: Er hr. Aage Frandsen ude af stand til at forstå eller fantasere sig til, at det, at vi har et statsoverhoved, som ikke blander sig i den praktiske politik, har en dyb, dyb betydning for det politiske arbejde? At det politiske arbejde på den måde får en soberhed over sig, som det ikke ellers ville have haft?

Hvis jeg skulle være meget konkret, så kunne jeg jo nævne, at i en så højspændt situation, som en regeringsdannelse er, er der noget, der hedder dronningerunder, hvor der er en vis stemning af ærbødighed og tålmodighed i forbindelse med den, som måske ville ændre sig radikalt, så tingene ville være mere tilbøjelige til at løbe amok. Kunne hr. Aage Frandsen ikke forstille sig, at det virkelig har en praktisk betydning for landet, at vi har et statsoverhoved, der ikke går ind og blander sig i den daglige politik?